

Mobiil trügib vägisi koolitundi

Vanemad ahvatlevad lastele telefoni ostes neid koolikorda rikkuma.

Birgit Püve
Juhani Püttsepp

elu@ekspress.ee

Milleks koolilapsele mobiiltelefon? Kui midagi juhtub, saab kohe helistada 112 või 110, põhjendavad Keila algkooli viienda klassi õpilased.

“Mängimist ja lollitamist on kindlasti rohkem kui kasu.” Lõuna-Eesti Häirekeskuse juhataja **Endel Raidma** sõnul tuleb koolilaste mobiilidel ohtlalt libaväljakutseid või lihtsalt roppu juttu. “Laps võtab telefonist kaardi välja, on kindel, et teda kätte ei saada, helistab 112, ja siis kuuleme selliseid sõnu, et... Mina ise tavaliselt nii ei räägi.”

Keila algkooli viienda klassi kahekümnest õpilasest on mobiiltelefon kaheksal. Üks poiss ei soovi endale mobiili, sest sellest tõuseb paksu pahandust – arved. Ülejäänud tahavad telefoni võimalikult kiiresti.

Taavi: “Korjan juba raha mobiili ostmiseks.”

Merilin: “Tahan seda jõuluingituseks või sünnipäevaks.”

Riho: “Kui ema ostab uue mobla, siis saan ma ema oma endale.”

Nende eakaaslane **Aadu**, Tallinna koolipoiss, on oma klassis ainus ilma telefonita.

“Ma ei saa aru, mille jaoks see vajalik on. See on neile samasugune mänguasi nagu kunagi jojo,” selgitab Aadu isa. Samas teeb lapsevanemale muret, et suurtes linnades on telefonist saanud iga koolilapse kohustuslik atribuut, mille puudumine tõstab lapse justkui alamasse ühiskonnakihti.

Viimase paari aastaga on mobiilid jõudnud algklassi laste rantsatesse.

Emad-isad vastaku küsimusele: “Teistel on, miks minul ei ole?”

Tallinna Liivalaia gümnaasiumi psühholoog **Hele Kanter** soovib vanematel last veidi valgustada. “Tuleb selgitada, milleks telefon vajalik on, millised on pere võimalused, ning ka seda, et mänguasjana pole telefon suurem asi.”

Kanter usub, et esimesed sõpradega lobisemisele järgnevad kuuarved ehmatavad kõige suuremad tühikõnelejad ära.

Abiks geomeetrias?

Mobiiltelefon peab olema tunni ajal välja lülitatud. Nii seisab enamiku Eesti koolide kodukorras. Näiteks Tallinna Lilleküla gümnaasiumis kehtib tava, et kui õpilane tunni ajal telefoniga demonstratiivselt räägib või män-

KEILA ALGKOOLI 5. KLASSI MOBIILIOMANIKUD: “Helistame ainult siis, kui tunnid läbi!”

gib, võtab õpetaja selle oma kätte ja tagastab vaid lapsevanemale.

Kivi-Vigala põhikooli matemaatikaõpetaja **Elle Ermann** piirdub sellises olukorras märkusega. “Telefon on liiga kallis asi, et seda lapselt tunni ajaks oma lauale võtta.”

Geomeetria sarnasusülesannete lahendamisel – näiteks kolmnurga külgede võrdlemine – lubab Ermann telefoniomanikel mobiilikalkulaatorit kasutada. “Et tehted saaks kiiremini tehtud.”

Ermann mäletab, et ükskord oli õpilase mobiilist tõeliselt kasu. Koolibuss läks seitsme kilomeetri kaugusel koolimajast katki ja üks poiss helistas direktori appi.

Põlvamaa Maaritsa algkooli õpetaja **Ove Kalde** ei saa kunagi oma õpilastelt kõnesid, sest ühelgi neist pole telefoni. “Ei ole meil seda vajadust ega ka kommet. Kui taskutelefoni pole, muretsevad vanemad vähem.”

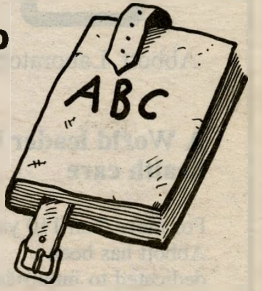
Kui üks mobiiliomanikust Põlvamaa koolitüdruk õhtul koju ei jõudnud, hakkas vanaema när-

viliselt kõnesid võtma. Tüdruku telefon oli levis väljas. Vanaema alarmeeris ametiasutusi, tõusis päevakorda otsingu korraldamine.

Hiljem selgus, et kadunu jäi õigest bussist maha ja telefonil oli aku tühi.

“Valikuvõimalus – kas vanemad eelistavad olla rohkem teadmatutesse või tahavad, et laps on kättesaadav ja aeg-ajalt, kui lapse telefon ei vasta, elavad üle stressi,” seletab psühholoog Kanter.

KOOLILOOD
Eesti
Ekspress
jätkab
artiklisarja,
mis räägib
muutustest
koolielus.

Kolm küsimust mobladest

Milleks on mobiili vaja?

“Et vanemaid kätte saada. Kui on mõni klassireis ja jääte hilja peale, siis on vaja helistada, et öelda, millal järele tulla. Või öelda, et tuled hiljem. Või näiteks oled jalutamas ja murad jalaluu või juhtub muu õnnetus, siis saad helistada.” (Hanna)

Kas mobiiliga on pahandust tehtud?

“Meie klassis käib üks poiss Maarion. Ta ütles õpetajale, et isa helistas ja ta peab minema. Aga tegelt ei helistanud keegi. Õpetaja tundis telefoni ja sai aru.” (Tiia)

Kas tahaksid omale mobiili?

“Ei taha seda. Sest sellega saab palju paksu pahandust. Kõik arved ja muud sellised asjad.” (Tarvi)

Vastasid Keila algkooli 5. klassi õpilased

Mobiil on vargamagnet

“Ma ei mõista lapsevanemaid, kes algklasside lapsele mobiili ostavad,” heidab mobiilihullust vanematele ette **Tiina Kase** politsei ameti noorsootalitusest. “Milleks nii väikesele lapsele telefon!? Eputamiseks? Nii palju on neid juhuseid, kus nad sellest ilma jäävad. Pidevalt varastatakse!” Hooletu koolilapse mobiil on vargale kerge saak.

“Minnakse võimlemistundi ja jäetakse telefon asjadega riietusruumi,” kirjeldab Tallinna politseiprefektuuri kriminaalprevensooni- ja noorsootalituse juhtivinspektor **Ly Kallas** klassikalist pihtapanemissüžeed.

Koolisestest vargustest enam teevad Kallasele muret tänavavargused. “Laps räägib tänaval telefoniga. Järgmisel hetkel kistakse see tal käest ära.”

Mobiilifirmadele pakuvad õpilased head turgu. Radiolinja peibutas möödunud aasta septembris õpilasi ja tudengeid tasuta kõneajaga. EMT kasutas septembrireklaamis tahvli ja pliiatsit, mis on otsene vihje koolilastele. Firma avalike suhete juhi **Kaja Pino** sõnul on koolilapsed kõvad kõnekaardi kasutajad. “Kui kaart tühi – lähevad ostavad uue.”

Kui isa **Gunnar** sai uue telefoni, jäi vana Õismäe koolis käivale tütrele. Raha kõneaja ostmiseks jagab Gunnar tütrele hinnete järgi. “Kui hinded kehvad, peab **Brita** ise endale telefoni kaardi ostma. Nii on olnud küll, et raha ja kõneaeg on tal otsas ning rääkida ei saa.”